

BEST PRACTICES SoE V České Republice

PILOTNÍ OVĚŘENÍ NA NÁSTROJI SME INSTRUMENT FÁZE 1

CO JE SEAL OF EXCELLENCE

Jednou z iniciativ, kterými Evropská Komise podporuje vědu a inovace v Evropě, je udělování pečeti Seal of Excellence. **SoE ocenění funguje jako způsob, jak ocenit projekty, které se přihlásily o dotaci z evropských fondů, byly mezinárodními hodnotiteli vyhodnoceny jako excelentní, ale nejsou na ně v příslušném programu Evropské Komise dostatečně finanční zdroje.**

Evropská komise zavedla tuto značku v programovém období 2014–2020 v unijním programu na podporu výzkumu a inovací Horizont 2020, a to především proto, že byla dlouhodobě kritizována, že ani projekty, které obdrží vysoké hodnocení, nejsou vždy z důvodu nedostatečných finančních prostředků financovány.

Zavedení značky vycházelo z iniciativ některých agentur, např. finského TEKES, které se rozhodly finančně podpořit z národních zdrojů ty projekty jednoho žadatele, které obdržely vysoké hodnocení, ale na něž nebyly prostředky v rozpočtu unijního programu.

SoE se rozhodla EK nejdříve pilotně ověřit na novém nástroji na podporu inovací pro malé a střední podniky, tzv. SME Instrumentu. **Do tohoto nástroje se může hlásit i jediný subjekt, splňující definici malého a středního podniku.** S udělením značky SoE bylo spojeno i představení této značky členským a asociovaným státům, aby mohly zvážit podporu těchto projektů z vlastních zdrojů.

Značka SoE zaručuje kvalitní hodnocení, v případě SME Instrumentu minimálně čtyřmi mezinárodními hodnotiteli, kteří byli vybráni z databáze hodnotitelů rámcového programu Horizon 2020. **Projekt byl posuzován z hlediska tří základních kritérií – excelence, implementace a dopadu. Zároveň tato značka indikuje, že na daný projekt nebyl dostatek finančních prostředků. Členský stát, ať už na regionální či národní úrovni, může ale považovat takový projekt za vysoce kvalitní, a na základě této značky může rozhodnout o jeho podpoře.**

Spolu se zavedením značky SoE došlo ze strany EK také k založení tzv. Seal of Excellence Community. Jedná se o neformální platformu, v rámci které EK monitoruje schémata podpory projektů SoE a zároveň umožňuje jejím členům sdílení informací, ověřených postupů a poznatků. EK pořádá setkání této komunity zpravidla 2x ročně. TA ČR je členem SoE Community, aktivně se účastní jejích zasedání, má přístup k prezentacím a podkladům z jednání.

V současné době (tj. v roce 2018) vydává EK tuto značku jen projektům v omezeném počtu nástrojů Horizontu 2020. Jedná se o nástroje, kde převažují jednotliví žadatelé nad konsorcií: SME Instrument, Individual Fellowships v rámci Akcí Marie Skłodowska-Curie (MSCA) a Teaming.

V Evropě doposud financuje projekty se SoE SME Instrumentu první fáze 12 zemí: Kypr, Itálie, Španělsko, Maďarsko, Slovinsko, Švédsko, Česká Republika, Norsko, Polsko, Velká Británie, Řecko, Slovensko.

Pojetí podpory projektů SoE se liší stát od státu. Např. Kypr rozděluje finance pro SoE projekty nesoutěžní výzvou do vyčerpání prostředků. Ve Francii přerozděluje alternativní fondy pro SoE držitele pracovní skupina, která podnikům i pomáhá se efektivně pohybovat v prostředí evropských fondů, a tak se kontinuálně zapojuvat do EU programů. Německo a Itálie zahrnují SoE držitele mezi ostatní žadatele o podporu ze státního rozpočtu. Za SoE pečeť ale dostávají návrhy procházející hodnocením přidané body. Maďarsko přistupuje k žádostem SoE držitelů prioritně. Polsko podporuje SoE projekty organizováním nápomocných workshopů. Slovinsko, Švédsko a Španělsko důvěřují úsudku Evropské Komise, a projekty SoE držitelů žádající o podporu už sami nehodnotí.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PROČ FINANCOVAT PROJEKTY SOE SME INSTRUMENTU FÁZE 1

ČR není silná v čerpání prostředků z Horizontu 2020¹. Několik analýz, které byly provedeny v minulých letech, označovalo za jednu z možných příčin i **nutnost být součástí mezinárodního konsorcia. Tato podmínka v SME Instrumentu odpadá,** jelikož tento nástroj **umožňuje zapojení pouze jednoho subjektu** z jedné členské či asociované země.

SME Instrument byl spuštěn EK v roce 2014. Zatímco v roce 2014 byly pouze 3 cut off dates, od roku 2015 už to jsou standardně 4. Hned od svého počátku zaznamenal tento nástroj velký úspěch. Vysvětlení úspěchu fáze 1 SME Instrumentu může spočívat jak v nastavení nástroje (nový typ nástroje, důraz kladen na trh a tržní uplatnění), tak jeho jednoduchosti (financování formou paušálu 50 000 €, není nutnost konsorcia), či rychlosti vyhodnocení (hodnocení je zpravidla provedeno do 6 týdnů), které umožňuje rychlou realizaci projektu a tedy i využití konkurenční výhody. V neposlední řadě jsou pro MSP velmi důležité i doplňkové služby v podobě koučinku, či všech aktivit, které nabízí Business acceleration services.

Již v prvním cut-off date se ukázalo, že atraktivita nástroje bude mít velký vliv na množství podpořených projektů a celkovou úspěšnost. EK se tak od počátku potýkala s omezeným množstvím financí, které neumožňovalo podpořit všechny vysoce hodnocené projekty.

Z ČR bylo v roce 2014 podáno celkem 76 projektů. Z nich bylo způsobilých k financování 5 a EK poskytla financování pouze 3.

V roce 2015 bylo podáno celkem 109 projektů. Z nich bylo způsobilých k financování 10 a byl financován pouze 1.

V prvních cut-off datech bylo podáno hodně projektů znovu, a to i z důvodu, že neexistoval nástroj na podporu projektů SoE. Nízký počet financovaných projektů MSP spíše odrazilo a působil frustraci.

¹ Podrobnými statistikami se zabývá Technologické centrum AV ČR. Každý rok pak zpracovává u příležitosti konference CZEDER detailní analýzy. Analýza k září 2018 je ke stažení na: <https://www.tc.cz/cs/storage/c7c5f9a67ca693c3e5fe0acec6d0d20d0d129134?uid=c7c5f9a67ca693c3e5fe0acec6d0d20d0d129134>

PODPORA PROJEKTŮ SOE SME INSTRUMENTU FÁZE 1 V ČR

V ČR zavedlo jako první implementaci projektů SoE SME Instrumentu fáze 1 Jihomoravské inovační centrum. To však má omezené regionální působení, a z tohoto důvodu JIC financovalo pouze projekty firem z regionu Jižní Morava. I když statisticky se jednalo o druhý český region co do počtu žádostí do SME Instrumentu fáze 1, většina SoE z ČR tak zůstala nepodpořena. JIC podporovalo tyto projekty z krajského rozpočtu v období 9. 5. 2016 – 15. 6. 2017.

Možností podpory SoE SME Instrumentu fáze 1 na národní úrovni se nejdříve zabývalo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Záměrem bylo financovat projekty z ESIF, konkrétně z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Jejich interní diskuze a analýzy však ukázaly, že metodicky je implementace SoE projektů složitá a v podstatě nerealizovatelná.

TA ČR se paralelně začala zabývat možností podpory těchto projektů z národních zdrojů. Důvody, které TA ČR vedly k podpoře projektů, byly následující:

- Snižit frustraci českých firem, které se do SME Instrumentu fáze 1 přihlásí, uspějí, ale z důvodu nedostatečného rozpočtu nedostanou financování, a to i opakovaně;
- Podpořit zapojení českých MSP do rámcového programu Horizont 2020 a zvýšit tak českou účast;
- Podpořit projekty, které byly čtyřmi mezinárodními hodnotiteli vyhodnoceny jako velmi kvalitní a tržně perspektivní;
- Naplnit cíle programu GAMA, podprogramu 2, který je zaměřen na uplatnění výsledků v praxi;
- Podpořit synergie mezi rámcovým programem Horizont 2020 a národními zdroji.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

CHARAKTERISTIKA SME INSTRUMENTU FÁZE 1

SME Instrument – fáze 1 se v mnoha ohledech liší od „klasických“ aktivit financovaných z Horizontu 2020. Mezi základní charakteristiky patří následující:

- Program je určen pouze malým a středním podnikům bez ohledu na dobu jejich existence či stav jejich hospodaření. EK od začátku deklarovala, že se může jednat o start up firmy, či o firmy s mnohaletou historií.
- Samotná žádost do SME Instrumentu fáze 1 obsahuje pouze 10 stránek, důraz má být kladen nikoliv na technické provedení, ale hlavně na uplatnitelnost na trhu a znalost trhu.
- Projekt musí přinášet průlomové řešení s brzkým tržním uplatněním.
- Studie proveditelnosti nemá předepsanou strukturu, ale délka by měla být max. 20 stran.
- Evropská komise nehradí projekt na základě přímých a nepřímých nákladů, ale poskytuje paušál ve výši 50 000 € na studii proveditelnosti. V modelové grantové dohodě je však uvedeno, jaké typové náklady jsou předpokládány, resp. na základě jakých typových nákladů došla EK k částce 50 000 € na projekt.
- Částka 50 000 € představuje 70 % celkových uznatelných nákladů. Evropská komise uplatňuje míru podpory Inovačních akcí Horizontu 2020 (Horizont 2020 je vyňat z Rámce veřejné podpory. Míra podpory je dána typy akcí – Inovační aktivity jsou financovány do výše 70 % celkových uznatelných nákladů).
- Každý projekt je hodnocen čtyřmi mezinárodními hodnotiteli, ale žadatel neobdrží jejich posudky, pouze obdrží souhrnný Evaluation Summary Report.
- Evropská komise poskytuje povinně všem příjemcům SME Instrumentu fáze 1 službu koučinku v rozmezí 24h na projekt. **Koučink** se musí týkat

jedné z následujících 3 oblastí: **business development, organizace, spolupráce.**

- Výběr kouče je zajištěn sítí Europe Enterprise Network, která má jediná přístup do sdílené databáze a s příjemcem spolupracuje na výběru. V momentě, kdy je kouč vybrán, smluvní část přechází na agenturu EASME, která zpracovává administrativní část smlouvy.
- Kromě koučinku EK poskytuje držitelům SME Instrumentu i další doplňkové služby. Za tímto účelem financuje projekt, který další Business Acceleration Services zajišťuje.

ROZBOR PRO IMPLEMENTACI PROJEKTŮ SOE SME INSTRUMENTU FÁZE 1

Je na členském státu, aby vytvořil systém, kterým bude SoE projekty implementovat na národní/regionální úrovni. EK, resp. SoE Community, poskytuje pouze příklady a možnosti, ale nedává žádná doporučení ani návody. Ani jiným způsobem nepodporuje EK či EASME členské státy, které se rozhodnou převzít projekty SoE a podpořit je bez další administrativní procedury – např. EK nesdílí se členskými státy ani individuální posudky hodnotitelů, ani ESR. EK rovněž neposkytuje seznam projektů SoE, ten je nutný si vyžádat u delegáta příslušné konfigurace programového výboru Horizontu 2020 či národního kontaktního pracovníka.

Technologická agentura ČR si nejdříve udělala právní rozbor, jak podpořit projekty SoE co nejjednodušeji, aby byla tato podpora v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. a zároveň projekty mohly být financovány co nejrychleji a bez další administrativní zátěže. Hlavním cílem bylo, aby žadatelé nemuseli psát projekty znovu, ale mohli předložit dokumenty Horizontu 2020.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

BODY, NA KTERÉ JSME SE ZAMĚŘILI

1. Z jakého programu bude možné tyto projekty podpořit?

TA ČR může financovat projekty pouze ze svých aktuálních programů podpory, které byly schváleny vládou ČR. Z portfolia programů byl vybrán program GAMA, jelikož jeho cílem je podporovat fázi proof of concept a stadia vedoucí ke komercializaci. Navíc podprogram 2 byl zaměřen přímo na podniky. Nicméně výsledky programu nezahrnovaly výsledek typu O – Ostatní.

Řešení:

Program GAMA musel být upraven, aby bylo možné financovat projekty SoE. Nejednalo se však o podstatnou úpravu, která by musela být schválena vládou ČR. Tato úprava byla dle zákona č. 130/2002 Sb. v kompetenci poskytovatele, čili TA ČR. Do programu byly zahrnuty následující skutečnosti:

- Cíl podprogramu 2 – podpora projektů SoE SME Instrumentu fáze 1
- Výsledek typu O – Ostatní

2. Lze podpořit projekty formou paušálu?

Zákon č. 130/2002 Sb. přímo stanoví, že projekty lze podpořit pouze formou úhrady přímých a nepřímých nákladů. Z toho tedy vyplývá, že není možné poskytnout paušál 50 000 € na projekt, jak poskytuje EK.

Řešení:

Celkové uznatelné náklady na projekt jsou 71 429 €. Žadatelé musí rozepsat celkové uznatelné náklady do nákladových položek, které odpovídají všeobecným podmínkám pro veřejné soutěže TA ČR. Jedná se o následující: osobní náklady, subdodávky, ostatní přímé náklady a nepřímé náklady. Nepřímé náklady jsou formou flat rate, která odpovídá možnosti nepřímých nákladů v ostatních veřejných soutěžích TA ČR.

3. Míra podpory

Dle EK, SoE Community musí členské státy dodržovat pravidla veřejné podpory, a to i v projektech SoE. Na tyto projekty se nevztahuje žádná výjimka, ačkoliv se jí DG RTD snažilo s DG Compet vyjednat. Doporučení SoE Community byla k této otázce buď poskytovat podporu v rámci pravidla de minimis nebo aplikovat standardní pravidla veřejné podpory

Řešení:

TA ČR se rozhodla pro aplikování pravidel veřejné podpory. Z diskuzí s JIC vyplynulo, že ačkoliv SME Instrument Brno poskytovali v rámci de minimis, nemohli podpořit všechny, co splňovali podmínky, protože některé firmy měly de minimis vyčerpané. TA ČR navíc musela dodržet maximální možnou podporu danou programem GAMA, která činí 55% všech uznatelných nákladů. Z tohoto důvodu mohou žadatelé SoE projektů SME Instrumentu fáze 1 obdržet maximální podporu ve výši 39 286 €.

4. Hodnocení projektů

Projekty byly zhodnoceny již čtyřmi nezávislými hodnotiteli na mezinárodní úrovni. K dispozici mají však SoE projekty pouze ESR. Dle zákona č. 130/2002 Sb. musí být provedeno hodnocení minimálně dvěma hodnotiteli. Následně musí být projekt zhodnocen Radou programu. Finální rozhodnutí o podpoře/nepodpoře projektu má nejvyšší rozhodovací orgán poskytovatele, tj. v případě TA ČR předsednictvo TA ČR. TA ČR také pro každý projekt zpracovává hodnocení ekonomického zdraví subjektu. Toto hodnocení by však zvláště u start-up firem mohlo mít velmi negativní dopad na poskytnutí/neposkytnutí podpory.

Řešení:

Projekty se SoE byly prokazatelně zhodnoceny čtyřmi hodnotiteli na mezinárodní úrovni. TA ČR nedisponuje individuálními posudky, ale ty existují a žadatel má ESR. Kvalitativně nemusí být projekt zhodnocen znovu. Je však

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

nutné posoudit, že je v souladu s cíli programu GAMA. K tomuto kritériu ještě byla TA ČR přidána nutnost posoudit soulad s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Projekty musí následně projít Radou programu. S tou byl detailně komunikován cíl podpory těchto projektů a všechny aspekty procesu hodnocení a podpory, včetně přístupu k hodnocení ekonomického zdraví u nových subjektů. RP GAMA následně odsouhlasila, že projekty, vzhledem k jejich malému počtu a mezinárodnímu hodnocení může schvalovat formou per rollam.

5. Přihláška do programu

Hlavním záměrem bylo, aby držitelé SoE nemuseli psát projekt znovu, ale aby bylo možné podpořit návrh projektu, jak je definovaný v přihlášce do Horizontu 2020. Ze zákona č. 130/2002 Sb. vyplývá, že TA ČR musí uskutečnit veřejnou soutěž proto, aby mohla tyto projekty financovat ze svého programu. Je však možné akceptovat již napsaný projekt. Přihláška se tak omezuje pouze na informace, které TA ČR potřebuje pro reportování či z důvodu legislativních podmínek.

Řešení:

Přihláška neobsahuje žádná technická ani vědecká fakta, je velmi jednoduchá a doplňující. Žadatelé doplňují následující informace:

- Identifikační údaje projektu: Název projektu, dobu trvání projektu (počet měsíců musí být identický s počtem měsíců projektu H2020), obory projektu dle Centrální evidence projektů, klíčová slova projektu, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, obdobné projekty včetně jejich identifikačních čísel.
- Uchazeče: adresu firmy, vlastnickou strukturu, statutární orgán, majetkové účasti
- Řešitelský tým: klíčové osoby a jejich úvazky
- Finanční plán: rozdělení celkových uznatelných nákladů do nákladových kategorií – osobní náklady, subdodávky, ostatní přímé náklady a nepřímé náklady

K této přihlášce musí dále žadatel přiložit samotný projekt H2020, SoE certifikát a ESR projektu.

6. Oslovení projektů SoE SME Instrumentu fáze 1

EK neposkytuje informace o nepodpořených projektech. To platí i pro projekty, které obdržely SoE. Jediní, kdo tyto informace obdrží, jsou členové příslušné konfigurace programového výboru Horizontu 2020. Ti se ale zavazují, že tyto informace nebudou šířit. V ČR a období 2014–2020 platí, že alternátem každého člena programového výboru je NCP pro danou oblast.

Řešení:

NCP je hlavní kontaktní osobou pro žadatele a potenciální žadatele do příslušné oblasti Horizontu 2020. Pro SME Instrument existuje na úrovni ČR národní kontaktní pracovník. Jelikož tento člověk má aktivně oslovovat potenciální žadatele a pomáhat jim s přihláškou, kontaktovali jsme danou NCP. Ta má k dispozici seznam, kdo SoE obdržel. Následně je kontaktuje s informací, že je možné využít podpory z TA ČR a předá kontaktní informace za zodpovědnou osobu v TA ČR.

7. Komunikace s žadateli

Pro komunikaci s žadateli používá TA ČR standardně aplikaci Helpdesk. Dotazy jsou zodpovídány pouze pomocí této aplikace, a to z důvodu větší přehlednosti a nedostatečné personální kapacity. Žadatelů SoE SME Instrumentu fáze 1 je však málo, nejvíce byli čtyři v jedné veřejné soutěži. Nízký počet umožňuje i přímou komunikaci.

Řešení:

S žadateli je komunikace možná nejen pomocí Helpdesku, ale i telefonicky či mailem. Jsou však upozorněni na fakt, že oficiální cesta je Helpdesk.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vzhledem k malému množství žadatelů byla do zadávací dokumentace zakomponována možnost projekt podat nejpozději 24 h před finálním termínem podání, aby ho mohla TA ČR zkontrolovat, jestli všechny formální podmínky jsou splněny. Jedná se o prevenci vyřazování projektů na základě formálních nedostatků. TA ČR také organizuje semináře pro žadatele, na kterých vysvětluje, jak přihlášku vyplnit.

8. Služby koučinku

Příjemci SME Instrumentu Horizontu 2020 mají povinnost využít služeb koučinku. TA ČR nemůže hradit tyto náklady z rozpočtu programu GAMA, nejedná se o způsobilý náklad. TA ČR ani nemá k dispozici databázi koučů, tyto služby neumí zajistit vnitřními silami.

Řešení:

Počet projektů SoE je malý. TA ČR navázala spolupráci s českými subjekty sítě EEN. Ty se zavázaly, že poskytnou stejnou službu jako pro příjemce SME Instrumentu H2020, tj. s firmou se sejdou, definují potřeby koučinku a nároky na kouče. Následně z databáze EK vyberou několik koučů, kteří odpovídají požadovanému profilu a nabídnou je firmě k finálnímu výběru. Kouče pak osloví s nabídkou spolupráce a zprostředkují kontakt s TA ČR. TA ČR s koučem uzavře smlouvu, kterou hradí ze svých institucionálních prostředků, resp. Projektu OP TP Synergie. Tento postup je možný, protože se jedná o omezený počet projektů.

LESSONS LEARNT

Organizovat semináře pro žadatele

V 1. Veřejné soutěži organizovala TA ČR seminář pro žadatele, na kterém byla detailně vysvětlena přihláška – jak ji vyplnit. I když ji žadatelé nevyplňovali na místě, ukázalo se, že se jednalo o velmi nápomocný krok. V 2. VS a 3. VS nebyl takový seminář zorganizován. Výrazně vzrostl počet dotazů během veřejné soutěže a zároveň byla i větší chybovost v podaných projektech, které tak byly i několikrát vráceny k doplnění do finální lhůty podání.

Údaje v přihlášce

V 1. VS nebyly mezi nákladovými položkami nepřímé náklady. I když si příjemci na tento fakt nestěžovali, z diskuze vyplynulo, že by se jednalo o vhodnou nákladovou položku. Jelikož EK brala při stanovení paušálu tuto položku v potaz, byla doplněna od 2. VS.

V 2. VS byly doplněny do přihlášky některé údaje k vyplnění – odborný životopis týmu. Tyto údaje zůstaly i ve 3. VS. Před 4. VS došlo k podstatné revizi údajů, které požadujeme po žadateli k vyplnění a některé byly odstraněny (některé jsou v projektu H2020, některé TA ČR nereportuje v daném rozsahu a je možné je vzít z jiné části projektu). Došlo tedy k odstranění následujících položek:

- předmět řešení návrhu projektu (tyto informace jsou v návrhu projektu H2020, v cílech),
- odborný životopis (je součástí návrhu projektu H2020),
- naopak v žádosti přibyla kolonka „Údaje potřebné k získání výpisu z Rejstříku trestů“ a to z důvodu snížení administrativní zátěže na straně žadatele. Výpis tak TA ČR zajišťuje sama a žadatel se nemusí zabývat získáním tohoto dokumentu.

Smlouva s kouči

TA ČR se podařilo získat smlouvu, kterou má kouč uzavřenou s EASME pro koučink SME Instrumentu. Podmínky této smlouvy byly převzaty do typové smlouvy, kterou TA ČR uzavírá s koučem.

Během realizace prvního koučinku se ukázalo hned několik nejasností. EK umožňuje kouči uzavřít smlouvu nejen na svoji osobu, ale i na firmu, ve které pracuje. Současně v některých státech národní podmínky umožňují kouči extra slevu na dani v momentě, kdy EK vystaví potvrzení o proběhlé smlouvě.

Ačkoliv TA ČR slibovala koučům stejné podmínky, ocitla se v neschopnosti tuto premisu naplnit a to z důvodu, že ani nevěděla, že takové podmínky jsou poskytovány. Nevěděla to ani EEN.

Koučům již TA ČR nesděluje, že jim jsou poskytnuty stejné podmínky, ale podmínky jasně definuje s tím, že explicitně uvede, že TA ČR nemůže vystavit žádný doklad pro slevu na dani. Explicitně také uvádí, že preferuje smlouvu s fyzickou osobou, nikoliv s firmou.

Služba koučinku

V 1. VS využily možnosti služby kouče 2 příjemci. V 2. VS nikdo a ve 3. VS všichni tři příjemci. Příjemce 1. VS, který koučink nevyužil, nepochopil přesně, co lze od této služby očekávat a proto neviděl přínos pro svoji firmu. Ze zkušeností firem, které využily koučinku, vyplynulo, že tato služba pro ně byla velmi přínosná a pomohla jim zaměřit se např. na jiný segment trhu, či jim otevřela cesty podnikání, nad kterými do té doby nepřemýšleli, či jen okrajově.

Koučink byl velmi pozitivně hodnocen i ze strany samotných koučů, kteří poukázali na konkrétní přínosy této služby pro jejich klienty/příjemce TA ČR.

Na základě zkušeností se TA ČR snaží lépe komunikovat přínos koučinku již v průběhu veřejné soutěže. TA ČR rovněž poukazuje na fakt, že firma si sama definuje oblast zaměření kouče a požadavky na něj dle svých

aktuálních potřeb. Koučové jsou vybíráni z mezinárodní databáze koučů, což také představuje velkou škálu možností profilů.

Výsledek projektu – studie proveditelnosti

Studie proveditelnosti, které byly vypracovány příjemci v rámci 1. VS, byly všechny TA ČR vráceny příjemcům k přepracování. Nenaplnily cíle, které si příjemci stanovili v projektu H 2020. Tento fakt prodloužil uzavírání projektů.

TA ČR lépe komunikuje s příjemci a explicitně jim říká, že studie proveditelnosti musí obsahovat cíle, které byly popsány v projektu H2020. Zároveň bylo domluveno, že všechny projekty SoE budou mít prezenční ukončení, tj. s projekty bude zorganizováno závěrečné oponentní řízení za přítomnosti oponentů a zpravodaje Rady programu GAMA.

Jedna firma – 2 Seal of Excellence

Jeden z příjemců 1. VS SoE SME Instrumentu fáze 1 obdržel opět SoE a předložil ho do 3. VS. Na první pohled se jednalo o technickou nadstavbu projektu 1. VS, která se soustředila na jinou problematiku. Z popisu návrhu aktivit studie proveditelnosti se na první pohled zdálo, že projekt nemůže být odlišný, byly použity stejné formulace. Z tohoto důvodu RP GAMA stanovila, že je nutné s žadatelem tyto nejasnosti detailně probrat, vyjasnit a vyhotovit dokument, který jasně zabrání zdánlivým duplicitám.

Z osobního jednání s žadatelem vyplynulo, že studie proveditelnosti se zaměří na jiné části trhu, cílové skupiny, atd. a že se jedná o specifickou podskupinu, která vyžaduje speciální studii proveditelnosti. Byl vyhotoven dokument, který příjemce zavazuje jasně odlišit obě studie proveditelnosti v jednotlivých bodech.

JAK SE PROJEVILO FINANCOVÁNÍ SOE SME INSTRUMENTU FÁZE 1 Z PROGRAMU GAMA VE STATISTICE ÚČASTI

Počet podávaných projektů z ČR do nástroje SME Instrument fáze 1 se stabilizoval, jedná se o cca 30 projektů na cut-off date. Vlivem zavedení podpory SoE z programu GAMA však klesl počet znovu podávaných projektů, resp. těch projektů, které byly hodnoceny jako velmi úspěšné. Žadatelé vítají, že nemusí projekt podávat znovu a ten může být podpořen bez další excesivní administrativní zátěže.

Je tedy možné konstatovat, že zájem o SME Instrument fázi 1 v ČR roste. Za roky 2015/2016 bylo podáno 190 českých žádostí o evropskou podporu, kdežto za roky 2017/2018 bylo již podáno 189 projektů (bez posledního cut off datu 2018, který teprve bude. Očekává se dosažení 220ti žádostí (tj. nárůst o cca 16%). Za roky 2015/2016 obdrželo 11 českých projektů SoE pečeť, kdežto za roky 2017/2018 obdrželo SoE pečeť 18 projektů (tedy opět nárůst o cca. 40 %).

DOPORUČENÍ PRO HORIZONT EVROPA

Z pilotní implementace Seal of Excellence již teď, po 3 realizovaných veřejných soutěžích a uzavření projektů z 1. VS vyplývá, že se jedná o vhodný nástroj předcházení frustraci z nedostatku finančních prostředků pro kvalitní projekty na EU úrovni.

Ačkoliv EK založila SoE Community, která umožňuje sdílení praktických otázek, chybí jasná podpora ze strany EK pro lehčí průběh implementace SoE.

V současné době se připravuje komunitární program Horizon Europe. Z Nařízení vyplývá, že SoE bude poskytován více, než je tomu doposud. Chybí však jasné nastavení spolupráce mezi EK a národními poskytovateli. Konkrétně je potřeba vyřešit následující otázky:

- EK by měla poskytovatelům, kteří budou mít nástroj na podporu projektů SoE, oficiálně sdělit, o jaké projekty se jedná, popř. tím zplnomocnit delegáta příslušné konfigurace programového výboru.
- EK by měla s poskytovateli sdílet jak samotný návrh projektu, tak jeho ESR. Podpořilo by to lepší komunikace a urychlilo celý proces.
- EK by měla aktivně řešit s členskými státy možné problémy, které vyvstaly v implementaci – např. zveřejnit všechny podmínky, které poskytuje koučům, či zaujmout postoj vůči potenciálnímu dvojímu financování – např. by se mohlo jednat o bližší sdílení informací ohledně projektů financovaných v rámci Horizon Europe a projektů se SoE, když se jedná o tentýž subjekt.
- Otázka veřejné podpory a nutnosti její aplikace na projekty SoE zásadně mění míru podpory těmito projektům. Tato otázka je diskutována uvnitř EK a některé informace jsou poskytovány členskými státy už v rámci Pracovní skupiny Rady pro Výzkum či v rámci SoE Community. Některé tyto informace se však rozcházejí. Jasným cílem by mělo být, aby poskytovatel, který projekt převezme a financuje bez další administrativní zátěže, nemusel na projekt aplikovat pravidla veřejné podpory.
- Horizon Europe rozšiřuje poskytování této značky potenciálně na všechny nástroje. TA ČR tuto možnost vítá. Jelikož se ale bude jednat z velké části o konsorciální projekty, je nutné již teď zahájit diskusi, jak tyto projekty podporovat v rámci SoE, jak by se do jejich podpory mohly zapojit agentury napříč EU. Facilitaci této diskuze a ukotvení základních principů nemůže na sebe převzít žádný členský stát, role EK bude naprosto klíčová.
- EK by měla v rámci Horizon Europe více spolupracovat s členskými státy v oblasti koučinku, mentoringu a dalších služeb pro firmy. Vhodné by bylo, aby databáze mohly být sdílené nejen v rámci sítě EEN, ale i s poskytovateli podpory. Mělo by současně docházet k lepší koordinaci inovačních agentur a EK ohledně možností podpory a celého inovačního ekosystému.

SEZNAM ZKRATEK

DG Compet	Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž
DG RTD	Generální ředitelství pro výzkum a inovace EK
EASME	European Agency for Small and medium enterprises
EEN	Europe Enterprise Network
EK	Evropská komise
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
ESR	Evaluation Summary Report
MSP	Malý a střední podnik
NCP	Národní kontaktní pracovník (zde pro Horizont 2020, nástroj SME Instrument)
OP TP	Operační program Technická pomoc
RP	Rada programu
SoE	Seal of Excellence
VS	Veřejná soutěž

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

